

Onderwijsprofiel De Meiboom

juli 2017

Colofon

Het onderwijsprofiel van De Meiboom is opgesteld door:

- Edwin Lucas (directeur)
- Susan Reijers (intern begeleider)

Met dank aan:

- Marijke van Agteren (Samenwerkingsverband Passend onderwijs Haarlemmermeer)

juli 2017

1. Inleiding

Het onderwijsprofiel van De Meiboom te Hoofddorp is een werkdocument waarin we een menselijk instrument beschrijven waarmee we alle leerlingen goed volgen, waarbij alle leerlingen gezien worden en waarbij het onderwijs voor alle leerlingen passend en gezondmakend is.

De leerkracht is de spil in dit web. We vragen van hem of haar veel energie, deskundigheid en wilskracht. De omgeving waarin deze leerkracht met zijn of haar klas goed kan functioneren moet gezond zijn. Dit Zorgplan is dus niet alleen een plan waarin er aandacht voor de leerlingen is, aandacht voor de leerkracht is evenzeer belangrijk.

2. Missie en visie

2.1 Missie

In 1919 schreef Rudolf Steiner, de grondlegger van het vrijeschool onderwijs, dat je in het onderwijs niet zou moeten uitgaan van de hedendaagse maatschappij in het bepalen van de lesstof, maar dat je uit zou moeten gaan van wat in de leerlingen ontwikkeld kan worden. Alleen daardoor kan de maatschappij voortdurend vernieuwd worden op basis van de idealen van de opeenvolgende generaties.

Deze zienswijze bevat de kern van de missie van onze school: leerlingen zo naar hun volwassenheid toe te begeleiden, dat zij zo gezond mogelijk als vrij denkende, voelende, vitale en strevende mensen hun eigen maatschappij vorm kunnen gaan geven, op basis van hun eigen idealen.

2.2 Visie op pedagogie

Ons onderwijs is gebaseerd op het antroposofisch mensbeeld. Elk mens heeft als kern een unieke, onsterfelijke individualiteit. Vanuit een geestelijke wereld neemt een kind bij de geboorte een aantal mogelijkheden en beperkingen én een aantal voornemens en idealen mee. De opvoeding, waar het onderwijs nadrukkelijk deel van uitmaakt, dient erop gericht te zijn de opgroeiende mens zijn mogelijkheden te laten ontwikkelen en te leren omgaan met zijn beperkingen. Tegelijk moet geprobeerd worden de sluimerende voornemens en idealen tot bewustzijn te wekken. Samengevat: 'worden wie je bent'.

Een harmonische ontwikkeling verloopt volgens bepaalde wetmatigheden. Gedurende de eerste periode van ongeveer 7 jaar staat de ontwikkeling van het lichaam (groei, motoriek) centraal. In de tweede 7-jaarsperiode verschuift het accent naar het in balans brengen van de ritmische vitale processen en het aanleggen van een eigen binnenwereld. In de derde periode ligt het accent meer op de ontwikkeling van het denken, waarbij het essentieel is ook het gevoels- en wilsgebied te blijven betrekken. Binnen elke periode kunnen ook van jaar tot jaar verschuivende ontwikkelingsthema's herkend worden. Deze thema's liggen ten grondslag aan ons leerplan.

2.3 Visie op didactiek

Het onderwijsleerproces valt of staat bij een goede didactiek. Hoewel het kind centraal staat, is de leerkracht de spil van het onderwijsleerproces. De leerkracht is degene die het onderwijsleerproces voorbereidt, leidt en evalueert. Door een kunstzinnig lesaanbod dat aansluit op de belevingswereld en leeftijdsfase van het kind willen we kinderen harmoniseren, enthousiasmeren en motiveren.

Goed klassenmanagement, voorspelbaar leerkrachtgedrag en differentiatie in instructie en aanbod zijn belangrijke pijlers in dit onderwijsleerproces. Denken, voelen en willen/handelen krijgen in gelijke mate aandacht en worden in samenhang met elkaar ontwikkeld. De leerstof is - naast het ontwikkelen van specifieke vaardigheden - tevens middel om de leerlingen tot verdere ontwikkeling aan te zetten.

Het periode-onderwijs maakt het mogelijk dat kinderen zich intensief met de lesstof kunnen verbinden. Door de volgende dag terug te grijpen op wat de voorgaande dag is beleefd, wordt het ontwikkelingsproces versterkt. Na een aantal weken intensieve verbinding met het onderwerp kan de leerstof buiten het dagelijkse bewustzijn verder 'rijpen'. In alle leeftijdsfasen werkt het ontwikkelings- en leerproces het vruchtbaarste door overdracht van mens tot mens, van hart tot hart.

We streven naar kunstzinnig onderwijs. Hiermee bedoelen we niet alleen het hanteren van creatieve werkvormen, maar ook de wijze waarop de leerkracht de lessen voorbereidt, geeft en verwerkt. Creativiteit, toegesneden op de betreffende klas en open staan voor wat in de les actueel is, zijn daar uitingen van. Tevens vinden we het van belang dat kinderen niet alleen 'consumeren', maar ook daadwerkelijk in beweging komen en dat hun wilskracht wordt aangesproken. In de kleuterklassen gebeurt dit via nabootsing, in de lagere klassen worden handen en voeten betrokken bij de leerprocessen. Zo wordt in het rekenonderwijs niet alleen schriftelijk gewerkt, maar worden er bijvoorbeeld ook getal rijen voor en achteruit gelopen en diverse bewerkingen geklapt en gesprongen.

3. Handelingsgericht werken (HGW)

Handelingsgericht werken is een systematische manier van werken. Hierbij wordt het onderwijsaanbod afgestemd op de basisbehoeften en onderwijsbehoeften van ieder kind. De centrale vraag is: Wat vraagt het kind aan ons?

Men richt zich niet zozeer op wat er mis is met een kind, maar meer op wat het nodig heeft om bepaalde doelen te bereiken en welke aanpak een positief effect heeft.

Bij HGW wordt het leerkrachtgedrag centraal gezet in het zoeken naar afstemming en in het inspelen op de (specifieke) onderwijsbehoeften van de kinderen in de klas. De leerkracht doet er toe.

De uitgangspunten zijn:

- De basis- en onderwijsbehoeften van de leerling en de ondersteuningsbehoeften van de leerkracht en ouders staat centraal.
- De werkwijze is systematisch en transparant.
- De werkwijze is doelgericht en adviezen zijn haalbaar.
- Alle betrokkenen werken constructief samen.
- Positieve aspecten van betrokkenen zijn van groot belang.
- Er wordt oplossingsgericht gewerkt.
- Het handelen van de leerkracht is van doorslaggevend belang.
- Een basisattitude van verbondenheid.

4. Opbrengstgericht werken en verbetertrajecten

De ontwikkeling van de kinderen wordt zowel op cognitief vlak, op sociaal/emotioneel vlak als ook op wilsmatig niveau gevolgd. De leerkracht is de spil in het monitoren en volgen van de ontwikkeling van de kinderen uit zijn of haar klas. De intern begeleider en het zorgteam staan om de leerkracht en de kinderen heen en vormen en verzorgen een netwerk waar de leerkracht met signalen en vragen terecht kan.

Om voor alle kinderen passend onderwijs te verzorgen hebben we een team van fitte, enthousiaste, bekwame leerkrachten nodig. Een goede werkomgeving met condities die passen bij de individuele leerkrachten is een voorwaarde. Hiervoor is het nodig dat er een werkelijke ontmoeting plaatsvindt tussen leerkracht en directeur en tussen leerkracht en intern begeleider en tussen leerkrachten onderling. Wat heeft deze leerkracht nodig om zijn of haar onderwijs levend en gezondmakend te laten zijn voor alle leerlingen in zijn of haar klas? De schooldirectie en IB-er zoeken samen met de leerkracht naar een juiste facilitering.

Ieder kind voelt zich welkom op school. Het pedagogisch klimaat op school moet prettig zijn. Het werken aan een gezonde sociaal-emotionele ontwikkeling is daarom in ons programma opgenomen. Daarnaast maken we, indien nodig, gebruik van ons anti-pestprotocol.

De ouders nemen een belangrijke plek in op school. Zij zijn de eerste opvoeders van onze leerlingen en zij ondersteunen ons onderwijs. Op verschillende manieren worden ouders actief betrokken bij ons onderwijs.

Elke klassenleerkracht maakt aan het begin van het schooljaar een jaarplanning waarin de doelen helder staan beschreven. Binnen de periodeplanning staan de doelen en activiteiten die behoren bij de betreffende periode beschreven. Ook deze planning maakt elke leerkracht voor zijn klas. Beide documenten worden digitaal opgeslagen en hebben een plek in de klassenmap.

We meten de vorderingen van onze leerlingen en de opbrengsten van ons onderwijs in de cognitieve vakken enerzijds met behulp van methode-onafhankelijke toetsen en anderzijds met behulp van door leerkrachten ontwikkelde meetinstrumenten waarmee zij onderzoeken in hoeverre leerlingen het aanbod in de periode verinnerlijkt hebben. We maken gebruik van de toetsen van Cito voor de vakken rekenen en begrijpend lezen, spelling en technisch lezen. Als aanvulling hierop gebruiken we ook het PI-dictee en de AVI-toetsen.

We volgen de sociaal emotionele ontwikkeling met behulp van de waarnemingskaders van de sociaal-emotionele ontwikkeling, ontwikkeld door de Begeleidingsdienst voor vrijescholen. In de vijfde en zesde klas meten we met een veiligheidsmeting het gevoel van veiligheid en welbevinden van de leerlingen van de hoogste klassen. Het team schoolt zich tijdens studiedagen in de regenboogtraining, een methode om in de klas opdrachten te doen voor de sociaal-emotionele ontwikkeling.

In de zesde klas wordt de NIO afgenomen, zodat we ook een indicatie hebben van de capaciteiten van de leerlingen.

De IB-er maakt jaarlijks een overzicht van deze bevindingen. In het IB-overleg worden de resultaten op schoolniveau besproken en eventuele consequenties aan verbonden. Twee keer per jaar hebben de IB-er en directeur een gesprek met het bestuur met als doel afstemming en kwaliteitsverbetering.

Elke vier tot zes weken heeft de klassenleerkracht een afspraak met de intern begeleider voor een zo genoemd IB gesprek. De IB-er heeft een open houding in een echte ontmoeting met de leerkracht over alle kinderen uit zijn/ haar klas. Voorafgaand aan dit gesprek laat de leerkracht weten over welke kinderen hij of zij graag spreekt en of hij het wenselijk acht dat de IB-er voorafgaand een bezoek brengt aan de klas. Dit bezoek is standaard in de kleuterklassen en klassen 1 en 2. Doel van deze gesprekken is het waarin de ontwikkeling van de kinderen, de voornemens van de leerkracht en ook de opbrengsten worden geëvalueerd en geanalyseerd. Aan de hand hiervan worden interventies bepaald en bij de volgende analyse wordt het al dan niet behaalde effect geëvalueerd.

De IB-er probeert door middel van goed luisteren naar de leerkracht en het stellen van verhelderende vragen inzicht te verschaffen in de ontwikkeling van de klas en de individuele leerlingen in die klas.

Wanneer leerkracht en IB-er overtuigd zijn van een te nemen interventie ten aanzien van een klas of individuele leerling dan wordt dit gepland. De IB-er maakt hiervan melding in het verslag. Daarbij worden doel, datum en evaluatiemoment genoteerd. Indien de interventie een reeks aan handelingen betreft dan maken leerkracht en IB-er een plan (HP) hiervoor. Indien mogelijk clusteren we leerlingen. Er wordt een evaluatie-moment gepland en de ouders van de betreffende leerlingen worden geïnformeerd.

De IB-er bevraagt de leerkracht op zijn werkvormen en op de differentiatie binnen de oefeningen. Hiervan wordt een aantekening gemaakt. Afhankelijk van de werkwijzen van de leerkracht kan dit in de vorm van een groepsplan, klassenoverzicht of ander overzicht weergegeven worden. Samen bekijken leerkracht en IB-er of de keuze voor differentiatie voldoende kritisch gemaakt wordt.

De IB-er kan samen met de leerkracht besluiten een klas of kind aan te melden voor een klassenbespreking of kinderbespreking in de pedagogische vergadering of voor een bespreking in het ondersteuningsteam. Daar kijken we naar het kind door invoelend waarnemen. We kijken zo objectief mogelijk naar het kind, het fysieke lichaam, de constitutie, de bewegingen en gedragingen. Van daaruit formuleren we de hulpvraag van het kind en bekijken we hoe we in de dagelijkse praktijk zo goed mogelijk aan die hulpvraag tegemoet kunnen komen.

Soms is het nodig diagnostiek te verrichten. Afhankelijk van de hulpvraag kan er een pedagogisch didactisch onderzoek plaatsvinden, een intelligentie-onderzoek of een breed psychologisch onderzoek. Soms is een medisch onderzoek nodig. De IB-er maakt in samenspraak met de ouders afspraken met externe deskundigen.

De school heeft een ondersteuningsteam dat eens in de zes weken bij elkaar komt. In dit team zitten de directeur, de IB-er, de leerkracht, een psycholoog van de Begeleidingsdienst voor Vrije Scholen en de schoolcoach. Twee maal per jaar wordt de schoolarts hierbij uitgenodigd. Ook ouders en brugteammedewerker kunnen worden uitgenodigd om aan deze bespreking deel te nemen. In dit overleg wordt vanuit de triade-gedachte naar het kind gekeken, ieder vanuit zijn of haar discipline. De leerkracht kan altijd, tussendoor, een beroep doen op de IB-er of directeur wanneer hij of zij hulp wenst.

We borgen het bovenstaande op de volgende wijze:

- Er is een toetskalender en er zijn schoolafspraken over het afnemen van de toetsen.
- Er is een zorgkalender, waarin de diverse afspraken rondom de leerlingenzorg in het jaar staan gepland en vastgelegd.
- Er wordt in alle klassen gewerkt met jaardoelen, periode doelen en een jaarplanning.
- In de klassen 1/2, 3/4 en 5/6 wordt in de oefeningen gedifferentieerd op ten minste drie niveaus. Dit wordt gedocumenteerd in het logboek.
- Er is wekelijks overleg tussen de intern begeleider en de directeur.
- Taken en verantwoordelijkheden zijn vastgelegd.
- Er wordt gebruik gemaakt vastgestelde procedures en protocollen.
- Schoolbreed wordt gewerkt met oefeningen. Deze uren lopen waar mogelijk qua rooster synchroon in alle klassen. Tijdens de oefeningen, die besteed worden aan taal en rekenen, wordt de aangeleerde stof uit eerdere periodes herhaald en verder ingeoeffend.
- Voor de kinderen met een eigen leerlijn wordt een uitstroomperspectief opgesteld. Dit verzorgt de intern begeleider.
- We bieden periodieke mogelijkheden voor euritmie en remedial teaching.
- In de pedagogische vergadering worden klassenbesprekingen en kinderbesprekingen gehouden.
- Er is eens in de zes weken een bijeenkomst van het zorgadviesteam. Hierin wordt een kind met een specifieke hulpvraag besproken, waarbij het vraagstuk zich richt op de constitutie, vitaliteit, de sociaal-emotionele ontwikkeling en cognitieve ontwikkeling. In dit team zitten de directeur, de IB-er, een schoolverpleegkundige en de schoolcoach. Ouders, leerkracht en brugteammedewerker worden zo nodig bij deze kinderbespreking uitgenodigd. De schoolarts neemt twee keer per jaar deel aan de kinderbespreking.
- Drie keer per jaar vinden oudergesprekken plaats.
- Voor kinderen die een extra uitdaging behoeven zijn we beleid aan het ontwikkelen. De intern begeleider heeft een cursus gevolgd. In het schooljaar 2017-2018 worden hier twee studiedagen aan besteed.
- Aan het eind van het schooljaar krijgt ieder kind een getuigschrift mee, waarin de algehele ontwikkeling beschreven wordt.

Tijdens pedagogische vergaderingen evalueren we onze werkwijze en passen het waar nodig aan. Ook volgen we cursussen om ons handelen te optimaliseren. Onderwerp van onze studiedagen zijn de Regenboogtraining en constitutiebeelden. Leerkrachten volgen ook persoonlijk opleidingen en cursussen. Dit jaar zijn dat onder andere de Basisopleiding Vrijeschool Onderwijs, een cursus meerbegaafdheid, zinvol bewegen in de klas en kleuteronderwijs. Ook bezoeken we conferenties als Gezondmakend Onderwijs. Dit alles helpt ons om kritisch naar ons eigen beleid en handelen te kijken en hier zo nodig aanpassingen in te doen.

De school kenmerkt zich door gedrevenheid en enthousiasme, zelfkritiek en de wil zich verder te ontwikkelen.

5. Leerresultaten

De school analyseert de schoolresultaten van de vakgebieden technisch lezen, spellen, begrijpend lezen en rekenen. Ook de IEP, de centrale eindtoets, is een belangrijke bron voor analyse.

Onze ambitie is om tenminste op het landelijk gemiddelde te scoren. Om dit te bereiken is het van belang dat elk kind wordt aangesproken op zijn of haar niveau. Periode onderwijs biedt voor elk kind de mogelijkheid om op het eigen niveau de leerstof te beleven.

We streven ernaar om de begaafde leerlingen meer aan te spreken door andere vragen te stellen en opdrachten te verzinnen waar voor elk kind een uitdaging in te vinden is. De basis hiervoor is de taxonomie van Bloom (onthouden, begrijpen, toepassen, analyseren, evalueren en creëren). Met name de laatste drie vaardigheden worden vaak vergeten. Door de juiste vragen te stellen en opdrachten te verzinnen (waar ook analyseren, evalueren en creëren in zit) kom je tegemoet aan de behoeftes van meerbegaafde leerlingen.

Tijdens oefeningen wordt de leerstof op meerdere niveaus aangeboden. Waar nodig kunnen we de leerstof compacten en verrijken met uitdagende leerstof. Hulp aan kinderen die meer instructie nodig hebben, is goed te realiseren tijdens de oefeningen.

6. Leerstofaanbod

Het onderwijsaanbod wordt beschreven in methodieken en materialen. In het breedte en diepteaanbod staat hoe de school intensificeert voor leerlingen met extra onderwijsbehoeften. Het aanbod wordt beschreven voor technisch lezen, begrijpend lezen, spelling, rekenen & sociale competentie.

<i>Taal kleuters</i>	1	2
Plus	Andere vragen stellen en opdrachten geven volgens de taxonomie van Bloom.	
Basis	Verhalen en prentenboeken. Versjes, liedjes met gebaar. Taal-bewegingsspel naar thema (seizoen, jaarfeesten) Kringgesprek. Rollenspel. Tafel-poppenspel.	
Breedte	<ul style="list-style-type: none"> - Vertelbeurten via vertelkabouter. - Oefeningen voor fonemisch bewustzijn (oudste kleuter) - Concrete materialen bij de klankoefeningen, uitbreiden woordenschat 	

<i>Technisch lezen</i>	3	4	5	6	7	8
Plus	Vrij lezen, toneellezen, informatieboeken lezen, leesbeleving (boekbespreking)					
Basis	<ul style="list-style-type: none"> - 'Zo leer je kinderen lezen en spellen'-José Schraven - Bladen uit de map Leesbladen (BVS) 		<ul style="list-style-type: none"> - 'Zo leer je kinderen lezen en schrijven' – José Schraven - Leesboeken op AVI-niveau - Leesbladen van de BVS, passend bij de methode ZLKLS 			
Breedte	<ul style="list-style-type: none"> - RT - Flitsen van klanken en woorden - tutorlezen - Samenleesboekjes 		<ul style="list-style-type: none"> - tutorlezen - duo lezen - meedoen met de extra instructiemomenten in de klas 			

<i>Spelling</i>	3	4	5	6	7	8
Plus	Als kinderen de categorieën al beheersen, kunnen ze iets anders doen. Ze kunnen ook bij de leerstof betrokken worden door: <ul style="list-style-type: none"> - het verzinnen van het dictee voor de volgende dag (met de juiste categorieën) - meeschrijven op de achterkant van het bord - moeilijkere woorden schrijven die bij de aangeboden categorie horen 					
Basis	<ul style="list-style-type: none"> - 'Zo leer je kinderen lezen en spellen' – José Schraven: elke dag een dictee van 6 woorden en 1 zin. Elk jaar 6 nieuwe categorieën memoriseren met gebaar en zin. Nieuwe categorieën na twee weken meenemen in het dictee. - Veel modeling: hardop voordoen welke denkstappen je volgt bij het schrijven van een woord 					
Breedte	<ul style="list-style-type: none"> - Blokjesmethode (gekleurde blokjes geven een type klank aan) 			<ul style="list-style-type: none"> - Bloon (thuis oefenen op de computer met woorden die de leerkracht opgeeft) 		

<i>Rekenen</i>	1	2	3	4	5	6	7	8
Plus			<ul style="list-style-type: none"> - Vooraf aan nieuw blok methodetoetsen maken en bekijken welke rekenonderdelen beheerst worden. Daarna werk aanpassen. Bij hiaten de instructie volgen, verder het gebruikelijke rekenwerk compacten. Verrijken door middel van de Plus opdrachten uit de methode Getal en Ruimte en Rekenrijgers. - Opdrachten aanpassen volgens de taxonomie van Bloom 					
Basis	<ul style="list-style-type: none"> - Rekenen binnen huishoudelijke activiteiten; zoals tafeldekken, brood bakken. - Rekenen bij de dagelijkse activiteiten zoals opruimen, sorteren, rubriceren, tellen. - Materiaal gericht op ruimtelijk inzicht, begrippen ruimte en tijd, schatten, meten en wegen, zoals zandtafel, vouwbladen, materiaal uit de natuur. 		<ul style="list-style-type: none"> - Rekenperiode - Getal en Ruimte leerlingboeken, werkboeken en kopieermap. In de methode hoofdstuk Verder voor snelle rekenaars. - Zo leer je kinderen rekenen - Rekenhulpmiddelen om bewerkingen inzichtelijk te maken. 					
Breedte			Extra instructie tijdens oefeningen	Voor de hele zwakke leerlingen gebruiken we de Niveaulijn, dat is een onderdeel van Getal en Ruimte. Let op: alleen hierop overstappen als we denken dat de uitstroom richting VMBO is.				
				Rekenvinders: hiaten per deelgebied aanpakken door het volgen van eenvoudige leerstappen. Deelgebieden: <ul style="list-style-type: none"> - klokkijken - maten en gewichten - decimale getallen - verhoudingen - breuken - procenten 				

<i>Woordenschat</i>	3	4	5	6	7	8
Plus						
Basis	Verhalen vertellen, vertelstof met rijke taal gebruiken. Tijdens de ZLKLS lessen de leesbladen gebruiken voor vragen/oefeningen met woordenschat.					

Breedte	Bij niet-Nederlandstalige kinderen kan gebruik worden gemaakt van de methode 'Horen, zien en schrijven'. Verder hangt veel af van leerkrachtgedrag: nieuwe woorden veel herhalen, labelen, categoriseren.
----------------	--

7. Leertijd (per vakgebied)

De leertijd wordt beschreven in gestelde leertijd (roostertijd) in aantal uren per week. De leertijd wordt verder verfijnd in gerealiseerde en effectieve leertijd in termen van percentages van de gestelde leertijd. De gerealiseerde leertijd is het percentage van de roostertijd dat daadwerkelijk aan het vak besteed wordt. De effectieve leertijd is een percentage van de gerealiseerde leertijd waarop de leerlingen daadwerkelijk met de les bezig zijn.

<i>Technisch lezen</i>	1*	2*	3	4	5	6	7	8
Plus								
Basis	4 ½ uur		4 ½ uur	4 ½ uur	4 uur	2 uur		
Breedte	+ 5 x 12 minuten							
Diepte	+ 2 x ½ uur							

(* betreft hier Taal voor kleuters)

<i>Rekenen</i>	1	2	3	4	5	6	7	8
Plus						-1 uur methode +uur verrijking		
Basis	3 uur en 45 minuten					6 uur		
Breedte						5 x 12 minuten		
Diepte						+2 x ½ uur		

8. Didactisch handelen

We sluiten aan bij de opvattingen van de Inspectie die het als volgt omschrijft: "Het didactisch handelen van de leerkracht is gericht op het ontlocken en bevorderen van leerprocessen waarbij de leerkracht sturing geeft aan het leerproces en de eigen keuzes van leerlingen. Zo vraagt de leerkracht zich voortdurend af welke hulp, opdracht of aanwijzing gegeven kan worden om leerlingen te helpen tot leren te komen." Uitgangspunt bij het didactisch handelen is het werken met een *instructiemodel*. Daarnaast is het van belang dat de leerkracht *afstemt op het niveau* van de leerlingen.

Instructiemodel:

- De school werkt met het direct instructie model
- De school heeft bepaald welke elementen ze per les-fase terug wil zien in de les. Deze staan in het volgende schema:

Plus	Introductie: <ul style="list-style-type: none">- Als basis Instructie: <ul style="list-style-type: none">- Leerkracht geeft uitleg over inhoud van de compacte opgaven. Geleide instructie: <ul style="list-style-type: none">- Leerling gaat zelfstandig aan het werk met compacte opdrachten en verrijkingstof. Evaluatie: <ul style="list-style-type: none">- Leerling rapporteert aan de leerkracht over het gemaakte werk; hij geeft aan wat hij geleerd heeft en hoe het werken ging
Basis	Introductie: <ul style="list-style-type: none">- Leerkracht geeft de start van de les duidelijk aan- Leerkracht haalt voorkennis op- Leerkracht vertelt het doel van de les- Leerkracht vertelt wat de leerlingen deze les gaan doen (lesopbouw) Instructie: <ul style="list-style-type: none">- Leerkracht laat de leerlingen nadenken over oplossingen/strategieën- Leerkracht geeft uitleg over inhoud van de opgaven Geleide instructie: <ul style="list-style-type: none">- Leerkracht maakt samen met de leerlingen een opgave- Leerkracht controleert of de meeste kinderen (80%) de opdracht begrijpen- Leerkracht controleert/geeft aan wie verlengde instructie krijgt Individueel oefenen: <ul style="list-style-type: none">- Leerkracht heeft op het bord geschreven wat de leerlingen moeten doen en licht deze toe- Leerkracht maakt duidelijke afspraken over wanneer en hoe de leerling om hulp mag vragen.- Er zijn verwerkingsopdrachten die passen bij de instructie.- De leerkracht controleert tijdens één of meerdere rondes of de leerstof is begrepen.- Leerkracht zorgt voor regelmatige feedback Toepassen: <ul style="list-style-type: none">- Leerkracht geeft kinderen de kans om de verworven vaardigheid toe te passen in de context van de dagelijkse werkelijkheid. Evaluatie: <ul style="list-style-type: none">- Leerkracht houdt de nabespreking direct na de inoefening/verwerking- Leerkracht vat de les en het lesdoel samen (met de leerlingen)- Leerkracht complimenteert de leerlingen met wat ze geleerd hebben

Breedte	Introductie/ Instructie/geleide instructie: <ul style="list-style-type: none">- Als basis Verlengde instructie: <ul style="list-style-type: none">- Leerkracht doet de opgave minimaal twee keer goed voor- De leerkracht oefent met leerlingen die de opdrachten onvoldoende begrijpen aan de instructietafel.- Leerkracht oefent samen met de leerling een aantal opdrachten totdat ook zij het zelfstandig kunnen. Individueel oefenen: <ul style="list-style-type: none">- Leerling gaat de vaardigheid inoefenen. Evaluatie: <ul style="list-style-type: none">- Als basis.
----------------	--

9. Pedagogisch handelen (algemeen)

Het pedagogisch handelen van de leerkrachten is afgestemd op het versterken van de drie basisbehoeften van de leerlingen, te weten: relatie, competentie en autonomie.

Relatie: De leerlingen voelen zich geaccepteerd. Ze horen erbij. Ze zijn welkom.

Ze voelen zich veilig. Er wordt met de leerlingen gepraat en niet over hen.

Competentie: De leerlingen ontdekken dat ze de taken die ze moeten doen, aankunnen. Ze ontdekken dat ze steeds meer aankunnen.

Autonomie: Leerlingen willen vrijheid en zelfbepaling. Ze willen verantwoordelijk zijn voor hun eigen taken. Zij kunnen (in elk geval voor een deel) hun leergedrag sturen.

Visie op pedagogisch handelen

Leerkrachten geven ruimte aan het autonomie gevoel van hun leerlingen. Ze honoreren initiatieven van leerlingen. Ze waarderen ideeën van leerlingen en wat ze ermee doen. Ze dagen leerlingen uit om eigen oplossingen te bedenken. Ze laten de leerlingen zelf keuzes maken bij het doen van taken (hoe en wat). Ze laten de leerlingen meebepalen bij de inrichting van het lokaal en vertrouwen organisatorische zaken aan leerlingen toe.

Voor leerkrachten, leerlingen en ouders geldt dat ze respect hebben voor elkaar en voor de omgeving. Algemene schoolregels gelden voor allen en worden door allen nageleefd, waarbij voor een ieder geldt: Goed voorbeeld doet goed volgen.

Gedrag

Rondom het omgaan met (on)gewenst gedrag zijn afspraken op een rij gezet. Deze afspraken worden nageleefd door alle leerkrachten en hebben betrekking op alle leerlingen.

00: Omgaan met gedrag

Afspraken, van toepassing op alle leerlingen	<ul style="list-style-type: none">- De leerkracht belooft gewenst gedrag, door het geven van een compliment (verbaal, non-verbaal)- De leerkracht benoemt ongewenst gedrag en probeert dat om te buigen.- De leerkracht negeert ongewenst gedrag.- De leerkracht handelt volgens een opbouw in het sturen van gedrag als negeren niet helpt:<ul style="list-style-type: none">• hij maakt gebruik van gebaren om stilte• hij bespreekt de gedragsregel• hij wijst op de timetimer, de afsprakenlijst etc.• hij belooft het gewenste gedrag zowel groepsgericht als individueel• hij sanctioneert ongewenst gedrag met een passende straf- De leerkracht geeft positieve feedback op het gedrag van de leerlingen: hij geeft ten minste twee complimenten ten opzichte van een correctie.
---	--

01: Pedagogisch handelen gericht op de relatie

01: Pedagogisch handelen gericht op de relatie

Basis	<ul style="list-style-type: none"> - De leerkracht ontvangt en begroet de leerlingen bij het begin van de dag en geeft alle kinderen een hand. - De leerkracht kijkt de leerlingen aan als hij met hen spreekt en de leerling de leraar. - De leerkracht maakt beredeneerde keuzes bij het samenstellen van groepjes leerlingen om het samenwerken te bevorderen. - De leerkracht benoemt de afgesproken gedragseisen aan het begin van elk dagdeel en houdt de leerlingen en zichzelf daar consequent aan. - De leerkracht hanteert consequent het pestprotocol. - Indien nodig maakt de leraar gebruik van No Blame. - De leerkracht praat alleen met betrokkenen over de leerlingen en hun thuissituatie, de gegeven informatie is vertrouwelijk.
Breedte	<ul style="list-style-type: none"> - De leerkracht spreekt zijn interesse wekelijks naar de leerlingen over hun welbevinden. - De leerkracht signaleert onzekerheid bij de leerlingen in leer- en gedragsituaties en ondersteunt de leerlingen in hun behoefte aan veiligheid en acceptatie door dingen samen en/of voor te doen/te bespreken met de leerlingen of de ouder. - De leerkracht koppelt een tweetal leerlingen aan elkaar die elkaar ondersteunen in het werk. Bijvoorbeeld: beide leerlingen stimuleren elkaar, bij lezen krijgt een dyslectische leerling een goede lezer als ondersteuner naast zich (maatje, tutor).

02: Pedagogisch handelen gericht op de competentie

Basis	<ul style="list-style-type: none"> - De leerkracht spreekt zijn vertrouwen uit in de leerlingen in het omgaan met elkaar. Hij gaat hierbij uit van hoge, maar realistische verwachtingen. Hij verzorgt het sociale klimaat, een veilige klassensfeer. - De leerkracht laat zien, dat hij het gewenste gedrag heeft opgemerkt in woord en/of gebaar. - De leerkracht sluit de dag/les af met positieve feedback op het gewenste gedrag, gericht op het werk dat de leerlingen hebben gedaan (product gericht). - De leerkracht sluit elk dagdeel af met positieve feedback op de inzet van de leerlingen en op het sociaal-emotioneel functioneren (proces gericht). - De leerkracht spreekt met de leerlingen over hun kwaliteiten om hen bewust te maken van hun mogelijkheden.
Breedte	<ul style="list-style-type: none"> - De leerkracht bespreekt met een leerling zijn gedragsmogelijkheden en ondersteunt hem door vertrouwen uit te spreken in zijn capaciteiten. - De leerkracht schrijft het bereiken van gewenste gedrag toe aan de inzet van de leerling zelf. - De leerkracht vergelijkt de leerling met zichzelf en leert de leerling reflecteren op zijn gedrag. Indien nodig worden ouders hierbij betrokken. - De leerkracht zet trainingen in, die de weerbaarheid van de leerling versterken en verwijst ouders zo nodig naar deskundigen zoals een kindercoach, kunstzinnige therapie. Ook bestaat de mogelijkheid No Blame op school in te zetten.

03: Pedagogisch handelen gericht op de autonomie

Basis	<ul style="list-style-type: none">- De leerkracht daagt alle leerlingen uit om zichzelf kenbaar te maken en geeft de leerlingen de ruimte om hun gedachten en gevoelens onder woorden te brengen.- De leerkracht stelt de gedragsregels in de groep en kan ze ook met de leerlingen opstellen.- De leerkracht herinnert de leerlingen via complimenten aan de opgestelde gedragsregels.- De leerkracht leert de leerlingen hoe om te gaan met de ruimte, het klaslokaal, de verzorging van materiaal en gereedschap. Hierbij wordt aandacht besteed aan eerbied.- De leerkracht laat de leerlingen meedenken over bijvoorbeeld jaarfeesten, spelen, inrichting plein, klassenregels, omgang met elkaar.- De leerkracht creëert onderwijsleersituaties, bijvoorbeeld een kringgesprek, waarin leerlingen elkaar de ruimte geven voor een eigen inbreng, en waardeert die positief.- De leerkracht zorgt voor verschillende werkvormen, die ervoor zorgen dat de leerlingen mede vorm kunnen geven aan hun eigen keuzes. Bijvoorbeeld het maken van een bouwwerk, werkstuk, toneelstuk, het schrijven van een verhaal, etc.- De leerkracht bespreekt met de leerlingen hoe zij om kunnen gaan met leerlingen in de groep die extra onderwijsbehoeften hebben en maakt hierover afspraken.
Breedte	<ul style="list-style-type: none">- De leerkracht bespreekt met de leerlingen het verantwoordelijk zijn voor elkaar en het met respect omgaan met elkaar.- De leerkracht bespreekt met de leerlingen hoe zij zelfstandig hun problemen kunnen oplossen.- De leerkracht bespreekt met de leerlingen hoe zij omgaan met verschillen tussen leerlingen wat betreft zelfstandigheid en het dragen van verantwoordelijkheid.

10. Klassenmanagement

Klassenmanagement bestaat zoveel mogelijk uit structureren van ruimte, tijd en activiteit zodat de leerkracht de geplande activiteiten uit kan voeren. We onderscheiden hierbinnen de organisatie van de fysieke ruimte en de organisatie van de ruimte rondom het lesgeven, waarbij het leerkrachtgedrag en de leerkrachtvaardigheden een belangrijke rol spelen.

01: Ruimte

Basis	<ul style="list-style-type: none">- De klassenregels hangen zichtbaar in de school.- De tafels en stoelen zijn zo georganiseerd dat er duidelijke looproutes zijn in de klas.- De klok hangt zichtbaar in de klas.- De dagindeling wordt zichtbaar gemaakt.- De leerkracht wisselt regelmatig de plekken in de klas en de opstelling van de tafels.
Breedte	<ul style="list-style-type: none">- Er zijn kleine timetimers beschikbaar voor op de tafel van de leerling (bijzondere leerling met speciale onderwijsbehoefte).- De leerling houdt indien nodig een vaste plaats in de klas.- Er is ruimte beschikbaar waar de leerling in stilte kan werken.

02: Tijd

Plus	<ul style="list-style-type: none">- De leerkracht leert de oudere leerling zelf een planning te maken.- De leerkracht leert de oudere leerling om te gaan met huiswerk en agenda gebruik.
Basis	<ul style="list-style-type: none">- De leerkracht gebruikt een rooster waarin alle hij alle lessen plant.- De leerkracht houdt zich aan de roostertijden.- De leerkracht vertelt bij aanvang van de dag wat de dagindeling zal zijn.
Breedte	<ul style="list-style-type: none">- De leerkracht maakt voor de leerling individueel een planning die visueel zichtbaar wordt.

03: Activiteit

Basis	<ul style="list-style-type: none">- De leerkracht legt de materialen voor de les zo klaar dat de leerlingen ze zelf kunnen pakken. Het is duidelijk waar papier ligt, de puntenslijper, de schriften en de boeken en ander werkmateriaal.- De leerkracht vertelt voor de les of er sprake is van:<ul style="list-style-type: none">• individueel werken, waarbij geen hulp gevraagd mag worden• individueel werken waarbij hulp gevraagd mag worden als iets niet lukt• samenwerkend leren- De leerkracht geeft op een klok de tijdsplanning aan.- De leerkracht vertelt wanneer de les eindigt. De leerlingen krijgen dan nog een paar minuten de tijd om het werk af te ronden. <p>De leerkracht vertelt:</p> <ul style="list-style-type: none">• wat hij zelf gaat doen tijdens het zelfstandig werken• wanneer hij niet beschikbaar is voor alle leerlingen en hoe lang dat duurt• dat de leerling zelf voor een oplossing moet zorgen• wanneer hij weer beschikbaar is
Breedte	<ul style="list-style-type: none">- De leerkracht legt de materialen voor de leerlingen klaar in een werkbak, of op de tafel van de leerling of op een kast. Maar op een vaste plek.

11. Aannamebeleid

De Meiboom verwelkomt graag kinderen die op een andere school hun schoolloopbaan begonnen zijn. We hanteren bij deze aannames een vaste procedure.

Allereerst hebben we een intakegesprek met de ouders van de leerling. In dat gesprek vertellen wij iets over de school, vertellen de ouders iets over hun kind en bekijken we of de ouders en de school dezelfde (antroposofische) visie over opvoeding en onderwijs delen.

Als de ouders de aanmelding door willen zetten, nemen we contact op met de huidige basisschool om het beeld van het kind op te halen. Het team neemt vervolgens de zorgvraag van de leerling door het besluit of we met de leerling visitedagen af gaan spreken.

Tijdens de visitedagen observeren we de leerling. We bekijken hoe een leerling zich voegt in de groep, reageert op de leerkracht en het reageert op de vrijeschoolse vakken die worden aangeboden.

Na de visitedagen nemen we met het team en de ouders een besluit of de leerling bij ons op school past.

Bij aanname van nieuwe leerlingen letten we altijd op het volgende:

- Wat is de zorgvraag van deze leerling? Kunnen wij met ons onderwijs antwoord geven op deze vraag? Waarom sluit ons onderwijs beter aan dan het huidige onderwijs?
- Hoe is op dit moment de zorgvraag en de dynamiek van de klas? Kan de zorgvraag van deze leerling hier nog bij? Is er nog een goede balans in de klas?
- Wat zijn de leerkrachtvaardigheden? Kan de leerkracht de vraag van deze leerling beantwoorden?